

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrť leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Sol in njena cena.

Nekateri ljudje so polni domišljije. Samo na sebi to ni hudo, a če se potlej od njih terja, naj še drugi verujemo na njih domišljije, to pa je lahko že sitno.

Taki ljudje so nemški liberalci in njim na čelu oni, ki se drže nemškega kluba. Po njih misli imajo oni in to sami, poklic in torej tudi vse lastnosti, katerih je treba, da se naše cesarstvo prenovi ter postane srečno. Ker pa najde nemški klub le malo vere med razumnim prebivalstvom, zato dela sedaj posebno na dve strani, na kmete in na delalce. Delalcem se prikupuje, kakor le more ter jim obeta zlate gradove, ako čejo priseči pod njegovo bandero.

Je-li dobiva med njimi kaj tal, to nam sicer ni znano, a toliko vemo, da se delalci drže zapete vsem sedanjim strankam nasproti in brž, ko ne so zato tudi proti nemškemu klubu mrzli za njegovo ljubkovanje. Preveč je razvidno, kam da pri nemškem klubu pest taco moli.

Vidi se pa to že tudi iz tega, da so se sedaj z vso silo vrgli na kmeta ter bi njega radi ujeli v svojo mrežo. Izberljivi pa pri tem niso. Kjer je mogoče, tam naleti človek na take mreže. V zadnjem zasedanju drž. zbora bili so segli po soli ter so si iz nje, sam večni Bog ve, kako spleli enako mrežo.

Da pri hiši ni lahko tako katere druge reči treba, kakor soli, to je znano; da za njo mora marsikak, v časih zadnji krajecar iti iz hiše, tega tudi ne ugame človek težko. In sol prodava država ter je zato tudi njena cena v rokah države.

Od nje ima država lep dobiček in kakor nihče, tako si tudi država lepega dobička ne da vzeti z lehka. Ustavlja se temu, kolikor je mogoče. Verjetno, saj ga nima lahko kje iz kake druge reči. To ni nobena skrivnost. Vrh vsega pa je finančni minister, dr. pl. Dunajewski, to tudi razodel v dotičnem odseku in je še pridjal, da ni upanja, da se kedaj ogerska vlada udá, vsaj ne kmalu, taki želji.

Ali vse eno in morebiti prav zato vzdigne se v državnem zboru poslanec za Maribor, dr. Ausserer, predlaga z zategnenim glasom, naj se v obče soli cena zniža. Vsak je vedel, da je tak predlog jalov, ako in dokler se mu protivi vlada. Toda dr. Ausserer je lahko po ceni sedaj prodajal svetu svoje in blago svojega kluba, češ, da jim hodi čez vse za to, naj se ubogim ljudem pomaga. Kakor za nameček pa je še udrihnul potlej po kmečkih poslancih, češ, da jim ni mar za koristni kmetov.

Resnica je že, da če dobodo kmetje sol dober kup, dadó je lahko ali vsaj lažje tudi svoji živini. Njej je sol tudi koristna, ali vprašanje je, je-li pa splah mogoče ceno toliko znižati soli, da je kmet v stanu kupiti si je tudi za živino? Po naših mislih to ni mogoče in tudi ni treba. Ako se sopet, kakor kedaj, nareja sol za živino in ako se prodaja le-ta po nizki ceni, pomagano je kmetu, država pa ne trpi izgube. Za ljudi pa za živino ena in ista sol, ne, ta ne kaže nikam.

Zato se nam zdi, da so poslanci na desnici veliko pametnejši. Oni so predložili drž. zboru resolucijo in so jo tudi soglasno vzprejeli, naj se naša vlada dogovarja z ogersko ter skuša na novo spraviti živinsko sol med kmete. Da se država ubrani mogoči škodi, zato pa kaže, da jo delé okrajni zastopi ali pa podružnice c. kr. kmetijske družbe med-nje.

Če vzprejme vlada to misel ter jo izpelje razumno, ustreže gotovo kmetovalcem, ne da je treba za to, še novih ali večjih davkov. Tacih pa bi bilo treba in to brez vsega vprašanja, ko bi vlada na besedovanjo dr. Aussererja poslušala. Dobro, da pozna te ptiče.

Kričaci, kakor se kaže v tem dr. Ausserer in njegovi pristaši v nemškem klubu, pač niso po takem za to, da jih človek posluša, naj bi se še enkrat bolj napenjali, kakor so to doslej storili. Resnobe, vzboljšanja ne more in ne pričakuje od njih nihče.

Viničarski red za Štajarsko vojvodstvo.

(Dalje)

§ 19. Kadar se seli viničar o določenem času, more vzeti od pridelane klaje le tedaj seboj, če je prinesel tudi klaje seboj, ko je stopil v službo in če ima, ko zapušča službo, svojo goved, in je more vzeti le toliko, da pride na vsako prignano in zopet odgnano govedo za šest metrovih centov krme in sicer pol sena ali otave, pol pa slame; za vsako mlado živinč, ki še ni dve leti staro, pa polovico te teže.

§ 20. Kadar se služba med viničarskim letom zapusti (§ 17 in 18), dobi viničar izgovorjeno plačo v denarjih in druge dohodke po razmeri časa, kar ga je bil v službi. Čas se računi po tednih in vsak začetni teden ima veljati kot izpolnjen.

Kjer se pa opravljajo vinograška dela za določeno izgovorjeno plačo v denarjih, ima se izplačati, kolikor se je dela storilo.

Če obstoji zaslužek v pridelkih in so njive že obsejane, dobi viničar letnemu času primerno odškodovanje.

Kar je viničar že klaje pridelal, mora se mu je le toliko prepustiti, kolikor je je potreba, da svojo, po pogodbi priskrbljeno goved za en mesec preredi, pri čemer se šteje dvojje mladih goved pod dvema letoma za eno odraščeno. Če so pa goveda gospodarjeva, mora ostati pridelana klaja vsake vrste.

§ 21. Kadar koli se viničar seli, mora pustiti ves gnoj, kakoršen in kolikor ga je na vinogradskem posestvu, brez vsega odškodovanja, bodi si že živina gospodarjeva ali viničarjeva.

Ravno tako ne sme vzeti viničar o selitvi stelje in drv seboj, ako mu je prepustil morda posestnik vinograda te dve reči v njegovo rabo.

§ 22. Stroške o selitvi mora nositi navadno viničar. Če pa ima viničar med prvim letom svoje službe uzrok, službo po § 18 zapustiti, morajo se mu povrniti selitveni stroški, če jih je on nosil.

§ 23. Dolžnost viničarjeva je, če iz službe stopi, izročiti posestniku vinograda vse, kar mu je bil v začasno porabo, skrb ali varstvo izročil ali zaupal, postavim: pohišje, mašine, orodje, posodo itd. prav, kakor gre.

§ 24. Ako umrje viničar oženjen, velja sploh, da prevzame vdova za tekoče leto dolžnosti in pravice svojega moža in da ji posestnik vinograda to dopusti.

Ravno tako sploh velja, da pri spremembi osebe vinogradnega lastnika, če naslednik v posestvu in viničar hočeta, da naj službena razmera še na dalje obstoji.

Če hoče pa v tem ali unem primerljeju ena stranka službeno razmero razdreti, mora se zgoditi tō po trimesečni odpovedi.

Kar pa zadeva odškodovanja, veljajo določbe §§ 19 in 20 in če je dal posestnik vinograda viničarju v prvem letu službe odpoved, veljajo tudi določbe § 22. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Kako gre mlade konje dela privajati.

Neskönčno težko je mladega konja dela privaditi brez škode za mlado žival, še težje pa je žrebe delati pustiti, brez kake stalne kvari za življenje njegovo.

To je neovrgljivo načelo, ki težavo vzrejevanja mladih konj živo dokazuje, bodi-si, da se le vadijo lahkejšega dela, namreč vajetom pokorni biti ali pa važnejšega, telesne svoje moči prav porabiti.

Ako se s posamestnostmi pečamo, najdemo v prvi vrsti neprimerno in brezmiselno ravnanje z mladim konjem v času prvih vaj, ki mu dostikrat škodo in kvar prinaša.

K takemu neprimernemu ravnanju štejemo pred vsem drugim povsodi navadno vajo mladega konja na vrvi v krogu tekati pustiti. Ako se to godi brez vpreženega vajeta v telesnem pasu, tako se pokorščina ne pospešuje, in ves način gibanja je brezkoristen; ako se pa tekanje godi z vpreženim vajetom, tako je k takemu podučevanju toliko znanja, poznanja cele organizacije ali vredbe živalskega telesa ali nastroja in tolike zastopnosti vseh duševnih in telesnih lastnosti podučevane živali potreba, da je samo misleč in moder voditelj v stanu, vse utise krive odreje mladega konja za stalno zopet odpraviti, ker so se prvi utisi najbolj trdno utisnili.

Škoda, ki mlademu konju v času prvih vaj nastane, ko bi svoje moči v izobraženi podobi v prid lastnikov obračati se učiti moral in ga voditelj k temu krivo napeljuje, obstaja v tem, da se konj navadi vodilnemu uplivu voditeljevemu se odtegovati in svoje moči v namenu nasprotnem smislu rabiti tedaj svoje moči zlorabiti in se tako v zavedno nasprotovanje k svojemu voditelju stopiti. To nasprotovanje, močnejše ali slabejše, kakoršnja je ravno krivajenca, vročejša ali hladnejša, ima za nasledek, da se telesni udi konjevi neravnomerno in svojemu namenu neprimerno razvijajo in krepijo. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 29. novembra pri sv. Andražu v Slov. goricah, v Celju, v Rogacu, v Vržeju, na Bizeljskem in v Svičini. Dne 1. decembra v Lučanah in na Ptuju. Dne 2. decembra v Radgoni. Dne 3. decembra v Konjicah in na Planini.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Dijaška kuhinja v Ptuj.) Čut veselja in srčne zadovoljnosti napolnjuje srce domoljuba, ko vidi, kako živo zanimanje je naše človekoljubno in plemenito podjetje vzbudilo v srcih vseh Slovencev. Rodoljubi kar tekmujejo z doneski za to prekorišno napravo, čemur se nikakor ne bomo čudili, ako pomislimo, da so zares redki inteligentni Slovenci, ki morda ne bi bili britko izkusili in čutili za časa svojih študij pesnikovih besed: „Gorjé, kdor se useda za tujo mizo mlade dni; vsak grižljaj mu preseda, požirek vsak mu zagreni.“ Pa tudi naša prva domoljubna prošnja do velečastitega našega duhovništva, poučiti našega priprostega kmeta v tej velevažnej stvari, ni bila zastoj. Tu gre posebej čast č. g. J. Sattlerju, kaplanu pri Veliki Nedelji, in Velikonedeljskim kmetom župljanom, ki so za dijaško kuhinjo nabrali in pripeljali v Ptuj 12. novembra t. l.: 8½ vaganov zmesi, 2½ vag. ajdine in 17 vag. krompirja. Gospod kaplan je iz svojega plačal nosače, ki so hodili po župniji, kakor po zbirci. Slava in hvala njemu za pouk, trud in požrtvovalnost, slava in hvala Velikonedeljsčanom dariteljem, naj bi bili drugim v izgled, vzpodbudo in posnemo!

(Konec prih.)

Iz Orehove vasi pri Slivnici. (Ubijalstvo, naši liberalci.) Že zadnji „Slov. Gosp.“ je naznanil strašno novico, da je kovač, Anton Bregant, svojo ženo ubil. Pri seciranju se je videlo, da je imela 6 do 7 smrtnih ran na glavi. Rajna je večkrat tožila, da je od časa, ko mož v liberalna društva hodi, prišel na grešno pot (prešestovanje) in ko je enkrat pogovore znanih nemškutarjev slišala, je omedlela, tako nesramno so govorili. Tožila je tudi že pred enim letom pri c. k. sodniji, naj bi ju razločila, ker si ni več življenja varna, toda župan je možu tako dobro spričevalo dal, da si sirota ni mogla dalje pomagati. Mož se je zadnja leta liberalno-nemškutarskega duha napil in ravno to je bilo njemu v pogubo in ženi v žalostno, hudo smrt. Po umoru je hišo zaklenil, si krvavo oblačilo izpral, ključke sestri v Slivnici izročil in se sam sodniji izdal. To je spet jasen dokaz, kam da človek pride, če v slaba, liberalna društva zahaja! Žalibog, slabi časi so, pa nimamo kaj boljšega tudi v prihodnosti pričakovati, kajti že mlečni mladenci po vesi pripovedujejo, kako da nemškutarji pravijo, da jo Slovenci hočemo tako daleč spraviti, naj bi mešniki spet (?) take pravice dobili, da bi tiste, ki k meši in pridigam nočejo hoditi, žive v zide zazidavali in še več drugega. Tega pa tukaj ne smem objaviti, ako hočem, da še pride „Slov. Gosp.“ svojim bralcem v roke. Pri zadnji volitvi v občinski odbor so

liberalci z največjo silo in zvijačo zmagali; sedaj pa njih sad lepo zori in v kratkem se bo še več slišalo.

F. Pišek,

kmet v Hotinji vesi.

Z Remšnika. (Blagoslovljenje šole in družba sv. Cirila in Metoda.) [Konec.] Potem se zahvali v jedrnatih besedah gosp. J. Smole, nadučitelj šolskemu odboru za dozidanje drugega razreda. Za njim stopi na oder veleč. gospod Ivan Hribar, ta se obrne najprej k mladini, potem h gg. učiteljem in naslednje k občinstvu, ter tako milo, versko-narodno razklada dolžnost za svojo domovino skrbeti ter se svoji materi ne izneveriti, da so starim ljudem solzé v očesih igrate, eden je celo rekel: Boljše bi noben pridigar ne znal ljubezni do domovine v slovenskih prsih izbujati. Sledili so mu za prelepe besede živahni živio-klici. Potem so prednašali šolarji prav izvrstno, I. Krelj „Korist ognja“, Jože Smole, „Prva skrb“, Jovana Krelj „Špartanka iz Buila“. Otroci so dobili vina in kruha in so še bili obdarjeni od g. Ivana Hribarja z zvezki „Tisočletnica sv. Cirila in Metoda“. Pri skupnem obedu med raznim napivanjem sv. Očetu, presvitlemu cesarju, družbi sv. Cirila in Metoda in g. Hribarju itd. je bilo lepo in nepopisljivo veselje Remšničanov. Kmet, odbornik Franc Hartman, še je posebej napil velečastitemu gospodu iz Ljubljane: Bog jih naj živi za tako lepi dar še mnoga leta. Med godbo in pokaanjem možnarjev smo mile gg. goste spremljali in z otožnim srcem se ločili, da so nas tako kmalu zapustili. Ta svečanost bo nam v spominu ostala, dokler se bo naša slovenska kri le nekoliko gibala. Družbi sv. Cirila in Metoda izrekamo javno hvalo in želimo da se, kolikor mogoče, širi, da zamore pomagati slovenskim šolam, na koje sovražniki ljuto prežijo.

Od sv. Križa nad Mariborom. (Program našega g. učitelja.) Res jako čudnega moža imamo pri nas za učitelja. Sam se šteje med ljudi, „ki še Slovincem niso nič žalega storili“, in vendar na tistem listu in na tisti strani g. predsedniku krajnega šolskega sveta piše: „... Vam naznanjam, da bom od zdaj (to je 25. kimovca 1886. dopisnik) „vse šolske reči tak dolgo, dokler ne dobim za to djanje prepovedi od višje oblasti, nemški pisal.“ Bistro mislečega g. učitelja nasprotje v teh dveh stavkih nikakor ne moti. S tem on tedaj Slovincem nič žalega ne stori, da piše pri nas, trdih Slovincih, vse šolske reči nemški. Ali ni že to veliko žaljenje Slovencev, da se g. učitelj upa taka pravila svojega poslovanja razglašati? Pač res lepe pojme o pravici ima naš g. učitelj! On, ki je v prevelikih skrbah, „na kak način, da pridejo drugi mladi gospodeki do svojega kruheka“, gotovo meni, da je človek po svoji pameti in vesti dolžen delati krivico,

ako nikdo z bičem za njim ne stoji. Križančani se smejo pač veseliti, — saj nekteri se res veselijo — da imajo tako vrlega odgojitelja svoje slovenske mladine; njim vendar že začne svitati zora tistega dne, ko bo oholi Nemec se šopiril po sedanjih slovenskih tleh, po grobih pre-dobrosrčnih Slovencev. Skoraj bo zapel trobente glas, ki bo naznanjal vstajenje Nemcev iz grobov slovenskih Križančanov in daleč okrog bo se glasilo ime prvoboriteljev in blagovestnikov nemške omike po hribih in dolinah še le več malo časa slovenskega Kozjeka. Križančani veselite se in od veselja poskakujte!

„Dobro znani R. P.“*)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grof Andrassy, poprej minister zunanjih zadev, drži veliko do sebe ter se dela, kakor da ne gre nič več v redu v tem ministerstvu, odkar ne sedi on v njem. Grozil se je grofa Kalnokyja, ki ga je izpodrinil z njega, trdó prijeti zato v ogerski delegaciji, toda, ko je prišlo na to, del je precej tiho, da je še vse tako tako prav. Tudi avstrijska delegacija se strinja z grofom Kalnokyjem gledé zunanje politike. Minister sme torej zadovoljen biti, zadovoljnost ta in unkraj Litave, kaj še hoče druga? Naj mu bo, toda pametno bode, če še malo počakamo s hvalo. — Vojni minister terja za nove puške, repetirke, v cellem 51, za letos pa 2½ milijona gld., skozi 15 let bi se toraj po toliko plačevalo. Svota je velika a ni dvoma, da se mu dovoli, dvomimo pa, če se bodo puške še le v tako dolgih letih pripravljale. — Na Dunaju so imeli uno nedeljo čevljarji velik shod ter so se vsi izrekli za to, da sme le izučén čevljar imeti čevljarijo. To je celó pametno in se spominjamo, kak krič so bila židovska ali liberalna glasila gnala zoper vlado in drž. desnico, ko je sklenila postava, ki terja isto za vsako obrt. Sedaj pa je še ljudem una postava premalo ostra — tistim, ki živé od svoje obrti, ali pa že tudi vedó, kje in kdo so njih prijatelji, to se še ne kaže. Zmirom še vleko slej kakor prej z liberalci. — V Lincu so imeli „Nemško društvo“, sedaj pa je že razpadlo; niso se mogli pogoditi, kaj bi naj terjali in kako bi počeli, da se „reši pravica nemštva“ v Avstriji. Rešiti jo je pa že v resnici skrajna sila. — V Gradcu obhaja vseučilišče svojo 300letnico ali Nemci so si tam in torej tudi dijaki v laséh zavoljo — judov. Eni so za-nje, drugi pa zoper nje in zato ne bode večjih slovesnosti, da-si bi o takem spominu gotovo prav bile. — Štajarski deželni

zbor se snide na petek dné 10. decembra, skupaj pa bode tje do Božiča. Doslej ni seznaniti, da pride v njem posebnih, imenitnih reči na razpravo. — V istem času, snide se tudi koroški dež. zbor, opraviti mu bo največ z uravnanjem vodá, posebno struge Drave. Le-to jim ne hodi po sreči Kdo bode škof v Celovcu, ni še gotovo, toda pravi se, da ima vlada nadškofov predlog že v rokah. Po takem pa ne bode več dolgo do imenovanja. Takrat imenuje Njih veličanstvo, svitli cesar škofa. Zoper ujete anarhiste, tri delalce, vrši se končna razprava dne 6. decembra v Celovcu. — Volitev drž. poslanca za Notranjsko bode težka. Na shodih volilcev v Logatecu in Postojini se je dr. A. Ferjančič, prej pristav c. kr. okr. sodnije na Ptuj, sedaj v Ljubljani volilcem predstavil ter jim razvijal svoj program. Može so z veseljem vzprejeli njegovo kandidaturo, vendar pa so se čuli tudi glasi za g. A. Globočnika, namestn. svetovalca v Ljubljani. Za kandidata v dež. zbor so si pa izbrali v Postojini ondašnjega tržana, gosp. H. Kavčiča in toraj ni dvoma, da si ga bodo tudi izvolili za poslanca. — Na sadjarski šoli v Grmu pri Novem mestu vpisanih je letos 15 učencev, to število je za prvo leto dovolj. Poduk je ves slovensk. — V Gorici je liberalni mestni zastop sklenil 300.000 gld. vzeti na posodo, a mestjanom niso po volji pogoji, po katerih bi se denar dobil, kajti hodil bi jim predrago. Ali pa bode njih ugovarjanje kaj izdalo, je še vprašanje. — Slovencev imamo malo bogatih a nekaj jih je vendar-le — v Trstu. Podružnica sv. Cirila in Metoda izhaja za to tam dobro in dobiva zaporedom pokroviteljev, mož, ki vplačajo po 100 gld. v društveno kaso. Uni den je g. Ivan Šabec, posestnik v Trstu, z enako svoto stopil v vrsto društvenih pokroviteljev. — Hrvaški sabor zboruje zadnji teden sem, doslej še precej mirno. — Bosna in Hercegovina nas stane že suhih 80 milijonov, odkar stojé naši vojaki na njunih tleh. Letos plača že sama za-sé svoje stroške in še ji ostane dve do tri sto jezer goldinarjev v kasi. To je že dobro znamenje.

Vunanje države. General Kaulbars, izredni ruski poslanik v Bolgariji, ne biva več na bolgarskih tleh ter je z vidno nevoljo odšel iz Sofije. No, na dobrem glasu ne bode nikoli njegovo ime pri Bolgarih, vendar pa se sedaj nekam plaho povprašujejo, kaj da bode sedaj Rusija počela. Toliko je že skoraj gotovo, da ne bode ruska vojska šla v Bolgarijo, vse drugo pa je še dvomljivo. Knez Mingrelski je vsem vladam po volji in bodo si ga torej tudi Bolgari hoté ali nehoté izvolili. — Srbiji je lahko najbolj pri sreč osoda Bolgarije, kajti dotika se tudi njene osode. Sedaj ste si že nekam prijateljici in dobro bo za-nji, če si ostanete še pozneje, ko dobi Bolgarija kneza. —

*) Gosp. urednik, blagovolite besede v ušescih („“) dati na tanko natisniti, kajti so pravcate besede gosp. učitelja, „ki še Slovincem ni nič žalega storil“.

Opomba dopisnikova.

Turčiji kandidatura kneza Mingrelskega ni po volji ter se boji in to po pravici, da bode on popolnem v rokah Rusov in torej njej vedni sovrag. — Rusija gradi po vseh stranéh železnice in je general Dragomirov sedaj odposlal večje število častnikov v Azijo, da še premerijo v tamošnjih krajih črte za nove železnice. Tako velikansko truplo, kakor je rusko cesarstvo, se ve, da treba veliko žil in veliko železnic, ako se hoče vzdržati. — Nemška država ima sedaj velike težave z delalci, izjemne postave ne izdajo več zoper nje. Gledajo jim pač sedaj sodnije ostro na prste ali mi dvomimo, da jih uženejo. Ako se ti zaredi golazen, težko ti jo bode odpraviti. — Belgijsko ministerstvo je katoliško ali v drž. zboru ima močno liberalno stranko zoper sebe. Le-ta mu nagaja, kolikor se da, sedaj tudi v postavah, delalcem prijaznih, pri vsem tem se pa bahá ta stranka, češ, da jim postelje že ona prav. No, isto tako dela tudi pri nas svojat naših liberalcev. — Angleško ministerstvo, kakor je doslej, dela vidno nato, da podkoplje Rusom tla ter razglaša, da je dvoje alijanc ali državnih zvez zoper nje, ako počnó kaj, da si prilasté Bolgarijo. Menda pa ne bode tako hudo! — Kakor drugje, tako ima tudi pri Francozih finančni minister težko stanje. Od leta 1877 je republika že 4700 milijonov več izdala, kakor je vzprejela, tedaj so za prav toliko svoto naredili dolga. Za drugo leto pa naredé kar za 1466 milijonov dolga in 127 milijonov hoče minister več v davkih. To je se ve, da že tudi republikanski trdi buči preveč. Zbornica poslancev za to ne mara tega ministru privoliti. — Italiji ni po godu, da se avstrijski minister grof Kalnoky sklicuje na njo, češ, da je tudi ona z njim gledé Bolgarije enacih misli. Kacih misli pa je ona, tega ne razodene ta kača, sodi se pa, da ne zaupa veliko, da se ohrani v Evropi mir, kajti svoje trdnjave popravlja ali stavi nove, to pa na vse pretege in z vidno naglostjo. — Grško kraljestvo ima tudi svoje težave, tokrat se je zbornica poslancev uprla vladi, ta pa je razgnala zbornico ter je nove volitve razpisala. Sedaj se jezé uporni poslanci še bolj ali pa jim bode tu jeza kaj hasnila, to bodo pokazale volitve. — Abesinska vojska, kacih 50.000 mož, pomika se proti Kasali, vodja jim je Raz-Allulah. — V Tonkin pride na mesto Pavla Berta nek Bihourd, da zastopa francosko republiko. Njemu pripada tudi varovati tamošnje kristjane.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

17. avgusta.

Danes zjutraj sem noč nekoliko nategnil, vedoč, da zdaj dve noči ne bomo spali. Ko sem

vstal, je bila prva pot, kakor vsako jutro, k dupljini. Ob šestih so tukaj meševali preč. škof iz Barcelone na Španskem. Bila jih je sama kost in koža. Ko bi bili prišli iz tiste puščave, v kateri je sv. Janez krstitelj živel, ne bi mogli slabše kože biti. Molili so tako pobožno, da z očmi niti trenili niso.

Ob osmih je bila gori v baziliki za romarje napovedana velika sv. meša, a nenadoma jo prestavijo na deveto uro. Takoj se podam v žagrad prašat in prosit, ako se med tem sme pri velikem altarju meševati. To so mi radi dovolili, in tako se mi je posrečilo na velikem altarju lourdeske Matere božje daritvo sv. meše opraviti, katere sreče dosti drugih duhovnih romarjev ni imelo.

Ko smo se po božji službi še po cerkvi ogledavali, stopijo med nas domači oče misijonar s sv. križem v roki in nam oznanijo veselo novico, da so sv. oče iz Rima poslali avstrijskim lourdeskim romarjem apostolski blagoslov in popolne odpustke. Misijonar so zdaj enemu, zdaj drugemu duhovniku ponujali sv. križ, da bi ž njim zbrane romarje pokrižal ter jim tako podelil apostolski blagoslov, a vsi smo se branili tolike časti. Naposled so meni siloma potisnili v roke sv. križ in me nekako porinili pred altar. Kaj tedaj storiti? Na glas odpojem navadno molitve za odpustke, kakor se nahaja v cerkvenem obredniku, a potem se obrnem, pokrižam romarje ter jim tako podelim apostolski blagoslov in popolne odpustke v imenu Boga Očeta in Sina sv. Duha. Taka sreča me na tem svetu ne bode več srečala! Bogu bodi hvala za vse!

Ob ednajstih so preč. opat oče Frančišk iz južne Afrike, ki so rojen Tirolec, romarje nagovorili. Razlagali so prav mičnih reči o divjih narodih, med katerimi delujejo ter božjo vero oznanjujejo. O divjih Kafrih, ki v deželi Zulu stanujejo, so rekli: „O vi romarji bi se čudili, kako bogoljubni so mladi in stari naši Kafri; pomislite samo, mi v deželi Zulu že tudi imamo lourdesko dupljino. Vedite, da so se Kafri od veselja jokali, ko so izvedeli, da imajo mater v nebesih; tega pred niso vedeli. Kafri imajo namreč po več žen, in tako imajo otroci dosti mačeh, a matere nobene, in tedaj tudi materne ljubezni ne poznajo. Otroci svoje matere ne obratajo, za to pa tem gorkejšo ljubijo svojo nebeško mater. Rožni venec imajo vedno ali v roki ali okoli vrata.“

„Od vseh vetrov sem naprosil obleke za naše nage Kafre. Pa glejte nevoljo, Kafri je niso hoteli obleči. Kako si zdaj pomagati? Mi smo jim rekli, da ljubi Bog nikogar v nebesa ne pusti, kateri ni oblečen; vsak mora imeti gostovanjsko oblačilo. To je pomagalo. Toda vi bi morali videti, kako nerodno so se obračali in kako nesrečne so se čutili v svoji obleki,

prav kakor bi jim verige na roke in noge obesili.“

Naslednje smo preč. gospodu v klobuk nametali precej denarja za njegove uboge Kafre.

Že smo tretji den v Lourdesu in še po mestu nič nismo pogledali. Po obedu tedaj stopimo v mesto. Najpred nas zanima dom Bernardikin. To vam je siromašna hišica, ima samo eno okence pri tleh in eno v prvem nadstropji, in dasiravno ima nadstropje, bi menda koj z roko dosegel kap, če bi se malo stegnil. Meni se je zdelo, da ima hišica tudi zid na desni in na levi od sosedov na posodo, in da je samo prednji in zadnji zid in pa streha njena last. Farovž, v katerem so stanovali župnik Peyramale, gleda s svislami na ulico; vrata so od strani iz vrta. Tukaj v vrtu je Bernardika našla župnika, ko jim je prinesla od Marije povelje, da naj na masabielski steni Mariji na čast pozidajo kapelico. Potem še obiščem brata rajne Bernardike in njeno sestro, ki oba s podobami, z moleki, s svetinjcami in z drugimi takimi reči barantata in se iz tega živita. Brat je star okoli štirideset, a sestra okoli petdeset let. Tudi v mlin, v katerem so oče Bernardikin mleli, sem malo nos pomolil.

Smešnica 47. Kmet, ki ima malo posestva pa veliko dolga, pride v posojilnico ter prosi denarja na posodo. „Radi“, rekó mu ondi gospodi, „prav radi, toda na kaj vam ga čemo dati? Ali imate koga seboj?“ — „O ni treba“, odreže se kmet naglo, „kar tu-le na roko mi ga dajte!“

Razne stvari.

(Železnica.) Vlada je dovolila načelnikoma okrajnih zastopov. Šentlenartskega in Ljutomerskega, da proužročita premerjenje proge za železnico po Slov. goricah. S tem je storjen prvi korak za-njo, če pa še sledi potlej drugi in zadnji, stavljenje železnice, tega ne vemo pa želimo.

(Posojilnica.) V Šentlenartu v Slov. goricah se je v petek, dne 19. t. m. ustanovila nova posojilnica. V nje ravnateljstvu so ti-le gg.: Matija Polič, posestnik v Šentlenartu, predsednik, Peter Mesarec, župan v Šentjurju, Jan. Krautič, v Malskem bregu, Janez Strah, župnik v Šentrupertu in Anton Vogrin, župan v Spodnji Voličini, — v nadzorstvu pa sta gg.: dr. Anton Suhač, župnik pri sv. Ani in Fr. Ješovnik, posestnik v Sp. Voličini. Živela!

(„Kres.“) Ta znanstveni slov. list v Celovcu preneha. Uredništvo naznanja to v zadnji, prav bogati številki ter pravi, da ga razni uzroki silijo, naj ustavi s tem (šestim) letnikom svoj list. Škoda!

(Od učiteljev.) Učiteljsko društvo v Konjicah je imelo dne 19. t. m. zborovanje v

Konjicah. Predsednik društva, g. P. Leitgeb, nadučitelj v Ločah, je govoril o domači izreji otrok in g. J. Dobnik, nadučitelj pri sv. Florijanu, je razpravljal vprašanje: Kako more učitelj skrbeti za zdravje svojih učencev? Oba govora sta razkrila marsikaj in sta bila zelo zanimiva.

(Imenovanje.) G. Karol Lubec, doslej c. kr. davčni nadzornik v Brežicah, pride na enako mesto v Maribor, g. Ivan Jane, doslej v Ljutomeru, gre pa na njegovo mesto v Brežice.

(Spomladnja prikazen.) Po vrteh se vidi dol v Hotinji vesi več sliv, ki stojé v polnem cvetju. Mrzli veter, ki sedaj piše, pa jim ga že pobera.

(Tatinstvo.) Po ormoških goricah se krade letos čez navado. Tatje prevrtajo vrata in izžagajo ključavnico na kletéh, potem odnesó ali odvleko iz kleti, kar jim pride pod roke. Pravi se, da so pokradli že za 10 ali 12 štrtinjakov vina. Ali ni v Ormužu c. kr. žendarjev?

(Loterija) Česar ne more človek lahko verjeti, to je vendar-le resnica. V loterijo se namreč po našem cesarstvu znosi za 20 milij. goldinarjev. V tem pride na štajarske prebivalce en milijon goldinarjev, iz vsake druge dežele pa se zastavi še po več. Škoda lepega denarja.

(Lep denar.) Znani narodnjak M. Mahorko, posestnik v Orehovi vesi pri Slivnici, je te dni par žrebcev prodal za 800 gld.

(Vožnja po ceni.) Dva brata, Karol in Henrik Gruss, sta se pripeljala z Dunaja po železnici do Maribora, ne da bi bila za to kaj štela. Vožnji karti sta si namreč sama naredila in so jima še le v Mariboru na sled prišli. Stara sta oba skup 32 let.

(Nesreča.) J. Muren, posestnik na Pladini, je svojo taščo ustrelil — po nesreči. Bili so se neki ponočnjaki do njegove hiše pritepli in mož jih je hotel odgnati ter je ustrelil nanje, a v istem hipu stopi njegova tašča iz druge hiše pred-nj ter dobi tako ves strel v svoje prsi. Zgrudila se je pri priči mrtva na tla.

(Popravek.) „Deutsche Wacht“ pravi, da je zaupni mož g. predsednika c. kr. okrožne sodnije v Celju pri prvotnih listinah porotnikov g. dr. Janko Srnec, advokat v Mariboru. Oj, je pač lahko srečna ona zato, da stoji v taki dotiki z g. dvornim svetovalec, ter ji je bilo to znano. Mi nismo tako srečni in torej radi vzememo od nje na znanje, da zavzema mesto dr. Jos. Schmidererja sedaj (!) znani rodoljub g. dr. J. Srnec. Povedati je to treba, povedati, potem pa se zna.

(Grozni umor.) Treza Malus je dne 27. oktobra v društvu necega A. Grška ubila s sekiro svojega moža Franca Malusa, posestnika v Drenovcu na Bizeljskem. Truplo sta

dala za tem v zaboj ter ga drugi den zapeljala v Zagreb. Ondi pa sta ga vrgla v vreči v Savo ter se vrnila. Sedaj pa so zločinca že pod ključ dali ter je Gršak že obstal, nesrečna žena pa še taji.

Loterijske številke:

V Trstu 20. novembra 1886: 11, 41, 22, 43, 74
V Lincu " " 61, 21, 44, 79, 19
Prihodnje srečkanje 27. novembra 1886.

Učenec, kateri se naučiti hoče kovaške obrtnije v dobri delavnici, se takoj sprejme. Ni treba mu delati na polju, temveč samo v delavnici. Star mora biti 16—17 let in od poštenih starišev.

Janez Žimnjak,
kovaški mojster v Celju.

2-3

Piccoli-eva esenca za želodec
katero pripravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism, in zdravniških pričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Ta esenca postala je vsled svoje čudodelnosti vesoljno poznato domače zdravilo. Niga več na svetu zdravila boljšega za želodčne bolezni kakor je ravno ta esenca. Tisuče in tisuče bolnikov je po njej že okrevalo; da je to sredstvo res neprecenljive vrednosti potrjujejo najučenejši zdravniki in veliko preč. gosp. duhovnikov. Vsakdo, ki je le enkrat že rabil to zdravilno esenco, se je z velikim veseljem priporočil sam, da je ta esenca iz lekarne Piccolijeve pri „angelju“ edino najboljšo zdravilo, kolikor se jih je izumilo in se jih priporoča.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani.

Pošljite mi 20 steklenic izvrstne esence za želodec, katero sem z uspehom zapisal za zastarane bolezni v želodcu.

Pri sv. Ani na Horvatskem.

Dr. M. Zelič, zdravnik.

Blagovolite mi po poštнем povzetju poslati 36 steklenic svoje izvrstne esence za želodec, katera se po pravici imenuje „roka božja“.

V Sušnjevi v Istri.

J. Pfleger, župnik

Potem, ko je moja gospá začela se zdraviti z Vašo esenco, zboljšala se je trajajoča bolezen proti vžiganju rodnih udov, da se je v kratkem času popolnoma omladila.

Vicinada v Istri.

Patelli, lekar.

Po naključbi dobil sem Vašo zdravilno esenco in čutim se po triletni bolezni v želodcu tako olajšanega, čeravno sem še le eno steklenico zavžil. Prosim Vas tedaj pošljite mi še 12 steklenic.

V Mariboru.

G. Hammer,

6—30

v delavnici južne železnice.

1 stekl. 15 kr. Dépôts v Mariboru lekar Bencalari, v Graden Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmied, v Celovcu Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel.

Slovenski koledar

za steno se dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena 25 kr., po pošti 2 kr. več.

„Mlin na prodaj!“

Mlin s tremi tečaji, stopami, kovačnico in žago, zraven hiša za stanovanje in vsa druga potrebna poslopja in shrambe s 14. orali raznega zemljišča, pri sv. Petru v prijazni Savinjski dolini, se pod prav ugodnimi pogoji proda. Samo polovica kupnine se takoj vplača, druga polovica se lahko na posestvo po 5 % vknjiži. Natančneje pové **Jakob Požar**, c. kr. poštni oficijal v Celju. (Cilli.)

2-3

Ravnokar izšlo!

„Priče Božjega bitja“.

Jako priučna knjižica došla bo povsod dobro, kjer je le še iskrica vere v Gospodarja nebes in zemlje. — Prečastita duhovščina bo vernemu narodu izvestno jako vstregla, ako ga opozori na to v današnji brezverni dóbi jako primerno delce. Na prodaj je pri založniku

Dragotinu Hribar-ju,

v Ljubljani na Bregu št. 10, pri Blazniku in v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani; ter velja samo 25 kr., po pošti 5 kr. več. Kdor jih vzame 12, pošljejo se mu franko.

2-3

V žganjariji

Ignacija Rosman-a

na Florijanskem trgu št. 126

v Ptuj

prideluje se slivovica, droženka, tropinska žganica, brinjevka, kakor tudi rosolija, žganje iz kumine in poprove mete, rostopšin, višnjevec itd. itd.

Priporoča svojo veliko zalogo dobrih in postaranih žganic ter prosi za obilno obiskovanje.

6-12

Št. 4228.

Bazglas.

C. kr. okrajna sodnija v Gornjem gradu daje na znanje: Vsled prošnje dedičev po umrlem Janezu Stiglic-u, trgovcu v Gornjem gradu, se dovoli prostovoljna dražba raznovrstnega, na 4493 gld. 35 kr. cenjenega trgovskega in drugega blaga s trgovskim pohištvom vred in se v to svrho določijo sledeči dnevi in sicer:

29., 30. novembra,

1. 2. 3. in 4. decembra 1886

vsakokrat od 8—12 ure dopoldne in 1—5 popoldne na domu umrlega v Gornjem gradu. Blago se bode na drobno prodajalo.

Posamezne reči se bodo za toliko, kolikor so cenjene izklicavale, in tistemu, ki največ obljubi, proti temu odajale, da se takoj plačajo in odstranijo.

Opozarja se, da je umrli še le pred kratkim svojo trgovino z mešanim blagom v Gornjem gradu začel, da je tedaj vse blago novo in primerno dobro.

Gornjigrad, dne 2. novembra 1886.

C. kr. okrajni sodnik:

Dr. Voušek.

3-3

Orgljarsko in mežnarsko službo

išče 25 let star mož, samičen, vojaščine celo prost in že to službo več let zvesto opravlja. Več se izve v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Veliki živinski sejem

bo v petek dne 3. decembra 1886 pri sv. Tomažu pri Veliki nedelji.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da imam, začeni s 13. novembrom t. l. svojo odvetniško pisarno v Ptuj v hramu gospoda Bračka, kjer je bila pisarna pokojnega g. dra. Gregoriča.

V Ptuji, dne 13. nov. 1886.

Dr. Franc Jurtela.

2-3

Važno za gospodinjstva!

Usojam si, p. n. občinstvu naznaniti, da smo, naj se razmnoži trgovina z našim

Trboveljskim premogom,

sklenili mu ceno za veliko znižati ter ob enem skrbeti za priročni vzprejem našega premoga na dveh tržiščih, enem v naši prodajalnici v hiši gospoda **Frohma**, na **Melinjski cesti hšt. 3**, na svojo roko pod vodstvom našega uradnika gospoda **Vilj. Kleina**, drugem pa pri gospodu **S. Ružička**, **veliki trg hiš.-št. 12 v Mariboru**.

Mi dajemo svoj premog od 100 kil naprej za 82 kr. 100 kil na tržišču samem.

 Dopeljanje in spravljjanje računimo, kolikor nas stane.

1-4

Trboveljsko premogopno društvo.